

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 12346/2022
20.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Владимир Слијепчевић и Тони Баранек, адвокати из ..., против тужених Градске Општине Стари Град из Београда, чији је законски заступник Јавно правобранилаштво Општине Стари Град из Београда и туженог Предузећа „Нови град инжењеринг“ д.о.о., са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Јовица Манић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3672/21 од 30.11.2021. године, у седници одржаној 20.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3672/21 од 30.11.2021. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 19179/20 од 02.10.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезани су тужени да тужиоцу, на име накнаде материјалне штете за 111 одузетих уметничких слика, солидарно исплате укупан износ од 5.083,800,00 динара, са законском затезном каматом од 28.10.2013. године, као дана вештачења, па до исплате. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да солидарно накнаде трошкове парничног поступка тужиоцу у износу од 463.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, док је у делу захтева тужиоца за исплату законске затезне камате на трошкове парничног поступка почев од 02.10.2020. године, као дана пресуђења, па до наступања извршности пресуде, захтев тужиоца одбијен као неоснован.

Одлучујући о жалбама тужених, по одржаној расправи Апелациони суд у Београду је донео пресуду Гж 3672/21 од 30.11.2021. године, којом је преиначена првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се тужени обавежу да тужиоцу на име накнаде материјалне штете за 111 одузетих уметничких слика солидарно исплате укупно 5.083,800,00 динара, са законском затезном каматом од дана вештачења 28.10.2013. године до исплате (став 1. изреке другостепене пресуде). Преиначено је решење о трошковима парничног

поступка садржано у првостепеној пресуди, тако што је тужилац обавезан да туженој Градској Општини Стари град на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 49.500,00 динара, а туженом предузећу „Нови град инжењеринг“ д.о.о. из Београда, износ од 457.200,00 динара (став 2. изреке). Обавезан је тужилац да туженој Градској општини Стари Град из Београда на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 24.000,00 динара (став 3. изреке). Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка (став 4. изреке другостепене пресуде).

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Испитујући добијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/13 у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредаба члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује, будући да је другостепени суд правилно и потпуно применио процесни закон и донео закониту и правилну пресуду. Поштујући начело диспозиције, другостепени суд је након одржане расправе савесном и брижљивом оценом сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу целокупног доказног поступка правилно одлучио које ће чињенице узети као доказане.

Према чињеничном стању које је утврдио другостепени суд, тужилац више година пева и слика у Кнез Михаиловој улици у Београду. Направио је кофер од алуминијума димензија 1м x 60 цм x 1м, у њему је држао прибор за сликање, ролне платна, слике, графике, разгледнице и две столице. У јулу месецу 2012. године свако вече је у дворишту зграде, у пешачком пролазу – пасажу између улица Кнез Михаилове бр. 20 и Чике Љубине број 9, остављао свој алуминијумски сандук – кофер који је закључаван катанцем и везан ланцима. Решењем комуналне инспекције тужене Градске општине Стари Град од 14.07.2012. године наложено је уклањање кофера са јавне површине, односно пешачког пролаза према НН лицу, па како кофер-сандук није уклоњен у одређеном року, донет је закључак о дозволи извршења и по налогу првотужене сандук – кофер уклоњен је друготужени „Нови Град инжењеринг“ доо Београд тако што је кофер однео у складиште у Лештанима дана 19.07.2012. године. Истог дана тужилац је пријавио полицији нестанак сандука са сликама, разгледницама и прибором, укупне вредности 7.000,00 евра, а општини је платио 13.027,00 динара на име трошкова извршења. Када је у отишао у Лештане 20.07.2020. године, у присуству таксисте – сведока, видео је да је кофер - сандук оштећен. По пријави тужиоца, Полицијска управа за Град Београд ПС Гроцка – ПО Калуђерица изашла је на лице места и констатовала да је кофер - сандук уклоњен по налогу комуналне инспекције и да је тужилац код себе поседовао записник комуналних служби које су одредиле уклањање предметног кофера.

Тужилац тужбом тражи солидарно обавезивање тужених на накнаду материјалне штете у висини 5.083.000,00 динара, јер се према његовом исказу, у коферу – сандуку који је уклоњен, налазило 111 слика, графика, разгледница и репродукција. Вештак је висину штете утврдио према примерцима које му је тужилац

дао, нашавши да свака слика вреди по 400 евра, а на име ауторског обештећења и утрошеног материјала.

По оцени Врховног суда правилан је закључак другостепеног суда да тужилац није доказао да је штета настала неправилном или незаконитом радњом или пропуштањем које је учињено од стране тужених, у смислу члана 172. ЗОО, односно узрочно-последичну везу између штетне радње и настанка штете. Пролаз између Кнез Михаилове бр. 20 и Чике Љубине бр. 9, на коме је остављен предметни кофер – сандук, предствља јавну површину, сагласно члану 19. став 2. Одлуке о комуналном реду, јер се налази у јавној зони доступној већем броју грађана. Стога је комунални инспектор тужене општине имао овлашћење да донесе одлуку о уклањању са јавне површине предметног кофера – сандука, односно закључак о дозволи извршења уклањањем ствари о трошку корисника, односно њеног сопственика, све у циљу успостављања комуналног реда, што произлази из одредбе члана 14. Одлуке о комуналној инспекцији. Тужени „Нови град инжењеринг“ д.о.о. Београд је привредно друштво које је овлашћено да спроводи извршење одлука комуналних служби општине, уклањањем и складиштењем остављених ствари, а по уговору са туженом Општином Стари Град. Такође, у односу на постојање штете тужилац није доставио свој „плави дневник“ са пописом ствари које су се налазиле у његовом коферу – сандуку („плави дневник“ је по сопственом исказу преузео из кофера када га је пронашао у Лештанима), а ни два саслушана сведока нису имала тачно сазнање о вредности ових покретних ствари. Налаз вештака заснован је на непотпуним премисама о висини штете (вредност слика је утврђена „на основу виђених радова тужиоца“ ... „изјаве тужиоца“ ... „једног рада за који је тужилац рекао да је сличан са несталим сликама“...), па висина штете утврђена из налаза вештака битно премашује тужиочеву првобитну процену од 7.000,00 евра. Због тога списак приложен уз поднесак од 17.07.2013. године, који чини 111 репродукција у димензији разгледница несталих слика, на основу кога је тужилац сранио стање репродукција и њихових наводно несталих оригинала, не представља довољан доказ да су се у његовом металном сандуку налазиле слике наведене у списку.

Супротно ревизијским наводима, правилан је закључак другостепеног суда да докази у списима нису били довољни да би се извео закључак о томе да су се у коферу – сандуку налазиле слике које су након његовог оштећења наводно нестале и за које тужилац постављеним тужбеним захтевом тражи накнаду. При томе, није логично ни животно прихватљиво да тужилац не зна вредност својих оригиналних радова, да исту не пријављује полицији у еквивалентном износу и да вредне уметничке слике чува у коферу без икаквог физичког обезбеђења и на најпрометнијем месту у граду, иако је као дипломирани историчар уметности о овим битним чињеницама морао да има сазнање.

Одредбом члана 154. сав 1. ЗОО, прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је да је надокнади, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Да би били испуњени услови за накнаду штете неопходно је да је штета настала и да постоје штетна радња и узрочно-последична веза између штетне радње и штете.

Другостепени суд је правилно утврдио да тужилац није доказао да постоји незаконит и неправилан рад органа тужене са једне стране, нити да постоји узрочно-последична веза између таквих радњи органа тужене и штете коју евентуално трпи, а терет доказивања ових чињеница био је на тужиоцу.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић